

ÅRSPLAN 2025 - 2026

INNHOLDSFORTEGNELSE

Innholdsfortegnelse.....	2
Innledning.....	3
Avdelinger; barnegrupper og personale	4
Barnehagens årshjul 2025-2026.....	5
Avdeling Bamsen.....	6 - 13
Avdeling Stubben.....	14 - 21
Avdeling Marka.....	22 - 30
Avdeling Revehiet.....	31 - 37
Stjernegruppa.....	38 - 39

INNLEDNING

«Pedagogisk virksomhetsplan» forteller hvordan vi på Torp Høymyr Barnehage vil jobbe for å nå målene i «Rammeplan for barnehager». Dette er det grunnleggende, det vi står for – som ikke endrer seg fra år til år.

Årsplanen 2025-26 bygger på «pedagogisk virksomhetsplan», og sier noe om det vi skal gjøre akkurat dette barnehageåret. Vi fortsetter med å ha fokus på «**friluftslivets år**» ved å bruke naturen som en arena for lek, læring og mestring. Vi vil tilrettelegge for «**gode lekemiljøer**» - ute og på den nye turplassen. Dette kan bety ulikt på de ulike avdelingene. De presenterer arbeidet med dette selv.

Asker kommune´s innføring av nye standarder de siste årene, for å bedre kvaliteten i barnehagenes tilbud påvirker også vårt arbeid. Arbeidet med å trygge barna i overganger (**Trygg start**); fra hjem til barnehage, fra avdeling til avdeling i barnehagen, eller fra barnehage til skole (**Bygge bro**) har hatt positiv effekt. Det arbeides kontinuerlig med å sikre at alle barna opplever **Et trygt og godt barnehagemiljø**. Dette skal innlemmes i virksomhetsplanen vår. Vi tar i årsplanlegging utgangspunkt i barnegruppene vi har, deres forutsetninger og behov.

PBL lokallag Asker har søkt om og fått innvilget midler fra Statsforvalter til REKOMP (Regional ordning for barnehagebasert kompetanseutvikling) i samarbeid med USN (Universitetet i Sørøst-Norge). Sammen med 15 andre private barnehager vil våre pedagoger få kompetanse i «Prosjekt-arbeid». Dette er et utviklingsprogram som går over hele barnehageåret. Pedagogene vil gjennomføre ulike prosjekter ut fra avdelingens behov.

AVDELINGER; BARNEGRUPPER OG PERSONALE

Bamsen:

7 barn; 1 – 2 år. 1 pedagogisk leder og 1,8 barneveiledere.

Stubben:

10 barn; 2 - 3 år. 1 pedagogisk leder og 1,8 barneveiledere.

Marka og Revehiet:

23 barn; 4 - 5 år. Deles i 2 grupper á 10 (Rødrever) eller 13 (Sølvrever) barn. Gruppene ruller, og er 2 uker ute i Revehiet og 2 uker inne på Marka.

1 pedagogisk leder og 1 barneveileder på Revehiet, og 1 pedagogisk leder og 1 barneveileder på Marka.

I tillegg 1 barneveileder/ekstra-hjelp i 80 % stilling på Rødrev-gruppa

2 og 2 avdelinger samarbeider tett om turnusen, og hjelper hverandre. Én voksen dekker første og siste halvtimen av åpningstiden på Marka og Revehiet.

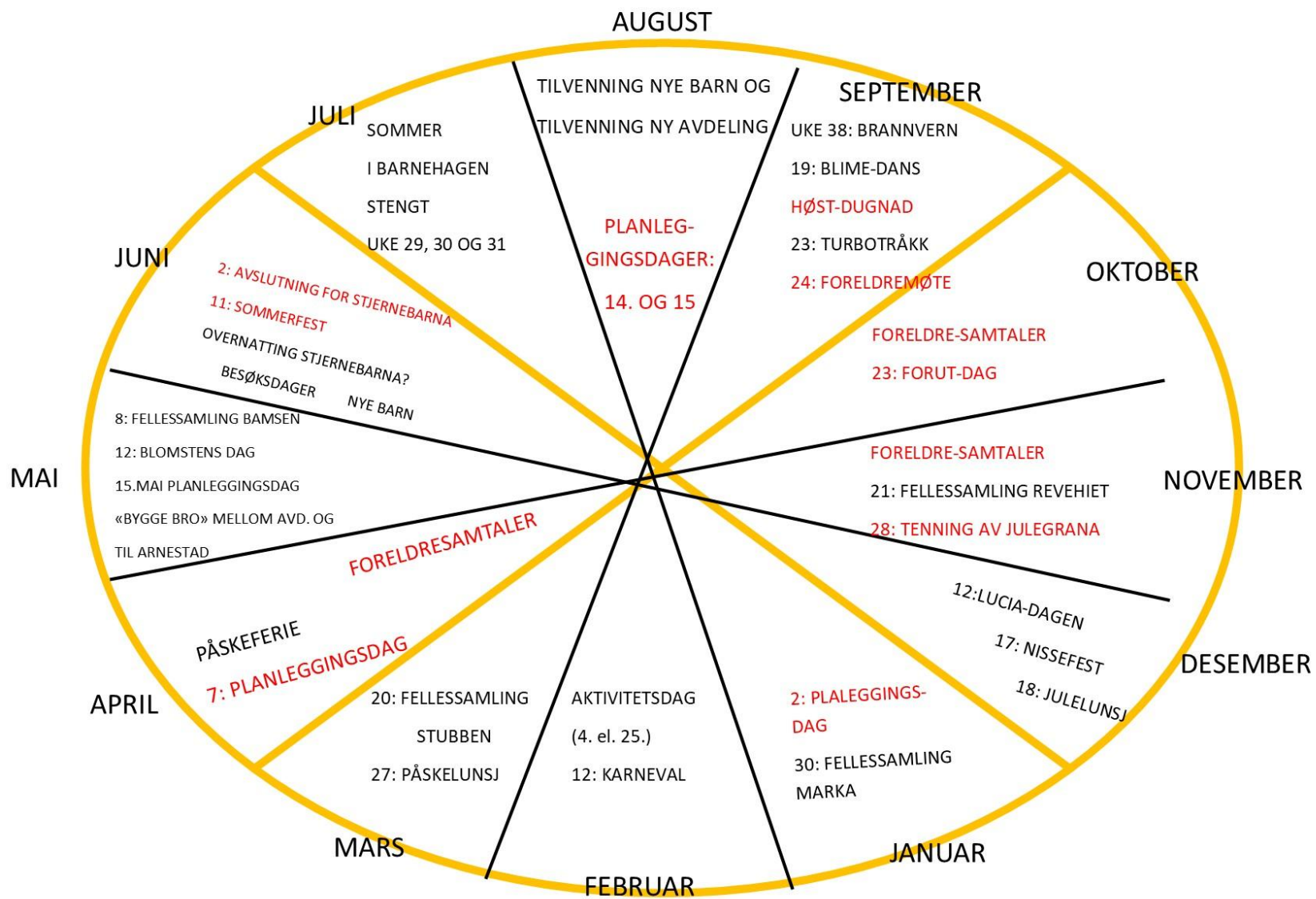
De dagene det ikke er tre personale på jobb (på Bamsen eller Stubben), vil naboavdelingen dekke opp i ytterkantene av dagen.

Avdelingene har mindre barnegrupper enn tidligere, og det er ledige plasser på alle avdelingene.

Dette betyr at det vil kunne komme nye barn som starter sin tilvenning gjennom hele året.

Lykke til med det nye barnehageåret!

BARNEHAGENS ÅRSHJUL

BAMSEN

På Bamsen blir vi 9 barn. Syv født i 2023 og to født i 2024. Det er 3 gutter og 6 jenter. Tilvenningstiden strekker seg fra august til januar, og får en betydning for planlegging av aktiviteter, fokus i arbeidet med barnegruppen/enkeltbarn og hvordan vi organiserer hverdagen. Vi skal legge til rette for en god barnehagestart, en ny hverdag og skape trygghet for alle barna. De som har sin første tid på avdeling skal ha en voksen som trygghetspunkt, samtidig som de skal bli kjent med de andre barna og voksne. Barna som har vært på avdeling en stund har også behov for sine trygghetspunkt, samtidig som de utforsker i et trygt miljø. Vi er opptatt av å gi alle i barnegruppen en opplevelse av fellesskap og tilhørighet, alle skal bli kjent med hverandre, inkluderes og finne sin plass i gruppen og på avdeling. Barna skal oppleve å få gode og tillitsfulle relasjoner til oss voksne og til hverandre. Vi jobber kontinuerlig med rutiner og grenser, som er viktig for å gi barna gode overganger og en hverdag som oppleves trygg og forutsigbar. Samtidig tar vi hensyn til de nye barnas rutiner ved oppstart.

Personalet på Bamsen består av 1 barnehagelærer og 2 barneveiledere.

- Cathrine: Pedagogisk leder 100 %
- Yngvild: Barneveileder 80%
- Vibeke: Barneveileder 100%

HVA ER VI OPPTATT AV

Bamsen vil for noen være det første møte med barnehagen. Barnehagen skal være et godt sted å være, og barna skal oppleve trygghet, tilhørighet, føle seg inkludert og verdifull. På Bamsen er vi opptatt av nærhet, omsorg, ro i hverdagen og at de yngste skal få dekket sine behov. Barna skal møte tilstedeværende voksne som evner å se og tolke deres intensjoner i kommunikasjon med oss og hverandre. Som gir oppmerksomhet, lever seg inn i deres opplevelser og har tid til å være i øyeblikket. De voksne oppholder seg på gulvet sammen med barna, og er trygghetspunkt når de beveger seg ut i lek og samspill (**Trygghetssirkelen**). Det er viktig at barna opplever trygghet og trivsel på avdeling, slik at de kan flytte energien over på utforskning, lek, læring, mestring og selvstendigjøring. De voksne på Bamsen skal være gode rollemodeller som veileder og støtter barna i deres utvikling, fremme nysgjerrighet og undring. Barn er sosiale fra fødsel, og de kommuniserer med voksne og jevnaldrende gjennom kroppslige og språklige handlinger. Vi er opptatt av barnas første vennskaps relasjoner, og legger til rette for at barna får en positiv selvoppfatning, tillit til seg selv og andre, blir kjent med egne- og andres grenser og følelser. Vi skal fange opp hva barna er opptatt av og på den måten legge til rette for opplevelser og aktiviteter utfra deres interesser, slik at de kan være med å påvirke sin hverdag.

I rammeplanen står det at "barnehagen skal bidra til at alle barn opplever glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek- alene eller sammen med andre. Barna er lekende mennesker og deres samværsform er lek. Vi skal organisere rom og tid, og fremme en inkluderende lekekultur der alle barna får delta og erfare glede. Leken på Bamsen kan kjennetegnes gjennom utforskning og utprøving av bevegelser, lekemateriell og rommet. Barna er kroppslige i møte med omgivelsene- og hverandre, de oppdager/utforsker tingene rundt seg med sansene sine. Bamsen barna er i ulike faser i sin lekutvikling- for noen er bevegelse og fysisk utfoldelse hovedaktivitet, noen leker mest ved siden av og noen har begynt å imitere hverandres lek og bevegelser. Vi setter av god tid til øyeblikkene der kontakt, samspill og lek mellom barna oppstår. Veileder, støtter og setter ord på barnas intensjoner, opplevelser og grenser. Legger til rette for at barna blir oppmerksomme på den gleden de kan få av hverandre, det de kan bety for hverandre. Vi er opptatt av å skape gode lekemiljøer som oppfordrer til samspill, lekeglede og felles opplevelser, der alle inkluderes. F. eks ved å iscenesette lekemiljøer som barna møter når de kommer i barnehagen- i kjøkkenkroken, lek med dukker, ball, tog, biler og konstruksjonslek med ulike typer klosser. Vi forvandler rommene utfra tema/eventyr som barna kan leke i, samles rundt en bok, kroppslig herjelek på lillerommet og samler barna til felles sang og dans.

På Bamsen er språket en stor del av hverdagen, og en god språklig utvikling er viktig. Barna er på ulike stadier i sin språkutvikling, de uttrykker seg med hele kroppen- med lyder, gester, verbalt og ansiktsuttrykk. Gjennom et rikt og variert språkmiljø ønsker vi å gi barna positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsform, for å gi barna verktøy til å uttrykke sine ønsker og behov, mening og følelser på en hensiktsmessig måte i møte med jevnaldrende og oss voksne. Hvordan og når barna tilegner seg talespråket er varierende, og det er viktig at vi voksne bruker språket bevisst og aktivt i alle dagligdagse situasjoner, som f. eks under måltider, i lek og i på- og avkledningssituasjoner. Vi benevner og setter ord på alt vi gjør, ser, lukter, smaker og hører. Vi er opptatt av å "bade" barna i språk og gi allsidige førstehåndserfaringer (opplevelser og konkrete erfaringer) som er med å utvide ordforråd, språk- og begrepsforståelse.

Selvstendigjøring- de yngste kan! Selvstendig utvikling handler om å mestre å klare ting selv, og en opplevelse av å mestre hverdagen selv kan bidra til et godt selvbilde. Et godt selvbilde er med på å påvirke barna i hvordan de møter utfordringer og sosiale situasjoner, og er en viktig del av utviklingen. Bamsen barna kommer i en selvstendighetsfase der de holder på å finne seg selv og utvikle seg til å bli en egen liten person, "Jeg klarer selv". Vi hjelper de gjennom å være gode rollemodeller og en trygg ramme, vi skal anerkjenne det som oppleves vanskelig, sette ord på det som skjer og følelser som settes i gang, og hjelpe barna videre. Selvstendighet begynner i det små, det handler om å få være med på alt som skjer i hverdagen, oppmuntres til å

prøve selv og mestre små oppgaver. Som f. eks finne skoene sine, stolen sin, hjelpe til med å rydde, hente trallen til måltider og sette på bordet, hjelpe til med ulike gjøremål og prøve selv i på- og avkledningssituasjoner.

SAMARBEID MED HJEMMET

Hjemmet er en viktig samarbeidspartner og vi har et felles ansvar for barnets trivsel og et godt utviklingsgrunnlag. Det er vesentlig at nødvendig informasjon som påvirker barnas hverdag utveksles begge veier for å gi barna best mulig omsorg og trygghet, det er barnets beste som står i sentrum. Denne dialogen foregår for det meste ved levering og henting. Vi mener at deltakende foreldre styrker barnehagen, og vi ønsker å synliggjøre og trekke dere inn i det barna opplever i løpet av barnehagedagen. Vi dokumenterer gjennom bilder og skriftlig informasjon, og dere foreldre må holde dere oppdatert og følge med på beskjeder for at samarbeidet skal bli best mulig. Det settes opp to foreldresamtaler i løpet av året. Her har vi en åpen dialog om deres barn, trivsel og utvikling. Og blir enige om evt. områder som følges opp videre, både hjemme og i barnehagen. Andre samarbeidsarenaer er foreldremøter, brukerundersøkelser og samarbeidsutvalg.

DAGSRYT MEN VÅR

07.15	Barnehagen åpner
08.00	Frokost
	Bleieskift
	Lek- og aktiviteter inne eller ute
10.45	Lunsj
11.30	Sovetid
14.00	Fruktmåltid
	Bleieskift
	Lek inne eller ute
16.45	Barnehagen stenger

Faste rutiner gir trygghet for liten og stor. Dagen er lagt opp med en dagsrytme som skisserer våre hverdagsrutiner. Faste rutiner og rammer som bidrar til et forutsigbart og oversiktlig miljø for barna. I tillegg fyller vi hverdagen med aktiviteter- det være seg lek, tur, formingsaktivitet, samlingsstund eller/og temaopplegg.

Denne dagsplanen er veiledende. Vi er opptatt av å ha en hverdag preget av ro og god tid, til å ivareta enkeltbarn og barnegruppens behov. Tid til å veilede og støtte barna i deres utforskning og læring som foregår i disse rutinesituasjonene og i samspillet med hverandre.

Onsdager og torsdager er det møtedager i barnehagen, da

RAMMEPLANEN

Rammeplan for barnehagen er vårt arbeidsdokument når vi skal legge planer for hva barna skal få av opplevelser og erfaringer i løpet av året. Innholdet skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarn og barnegruppen. Barna skal få leke, utfolde skaperglede, undring og utforskertrang gjennom allsidige utviklings- og aktivitetsmuligheter i trygge og gode omgivelser. Vi mener tidlig gode opplevelser og førstehåndserfaringer er med å legge grunnlaget for videre utvikling og læring. Hvordan vi jobber i forhold til Rammeplanens fagområder finner dere i barnehagens virksomhetsplan. De ulike fagområdene flettes inn hverdagsrutinene våre, tema på avdeling, i leken og i omsorgsoppgavene. Vi skal ta utgangspunkt i barnas engasjement slik at arbeidet med de ulike fagområdene oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag.

“Naturen- en arena for lek, læring og mestring”

Dette barnehageåret fortsetter vi med friluftslivets år 2025 og fokuset på utelek og naturen som arena for lek, læring og mestring. Da det fremdeles er planer og ideer vi ønsker å gjennomføre. Samtidig som vi også fortsetter og ha fokus på et godt inkluderende lekemiljø inne.

I Norge er det lang tradisjon med friluftsliv, som er viktig å ivareta slik at kommende generasjoner, barna i barnehagen, kan oppleve natur og uteliv på en positiv måte. Friluftslivets år handler om at barn i Norge skal få være mer ute i naturen og få gode opplevelser med friluftsliv, at vi sammen skal skape begeistring for et naturvennlig friluftsliv og senke terskelen. Handler ikke om de lange og kompliserte turene, men om de nære, enkle og hverdagslige møtene med naturen hvor barna får utforske, leke, lære og oppleve.

I rammeplan for barnehagen står det at “barna skal få gode opplevelser med friluftsliv året rundt, at barna skal ha tilgang til varierte og utfordrende bevegelsesmiljøer, sanseopplevelser og kroppslig lek ute, i og utenfor barnehageområdet. Barnehagen skal bidra til at barna forblir nysgjerrige og opplever

tilhørighet til naturen, får oppleve naturen som arena for lek, undring, utforskning og læring''. Barnehagens virksomhetsplan sier at vi skal gi barna positive opplevelser med å være ute i de ulike årstidene, at barna skal få varierte sanse- og bevegelseserfaringer og det skal gis rom til å undre seg over opplevelser. De skal få oppleve mestring gjennom lek på uteområdet, i skogen og i nærmiljøet.

Naturen kan være en viktig del av barnas læringsmiljø. Gjennom oppdagelsesturer som stimulerer nysgjerrighet og utforskning, naturmaterialer til kreativ og skapende lek, utfordrende bevegelsesmiljøer som stimulerer motorisk utvikling, se på dyreliv, fortelle eventyr og sanger. I naturen får barna stimulert sansene i et miljø som hele tiden forandrer seg, opplevelsene og erfaringene barna får vil være ulike p.g.a årstidene, vær og vind, hvem som er med og ting de møter underveis. Og den kan få en verdi for barna som et sted for opplevelser, mestring, inntrykk og utforskning.

Mål: Gi barna gode opplevelser og erfaringer med utelek og turer i nærnaturen i ulike årstider for å fremme begeistring for friluftsliv. Benytte oss av at skogen er vår nærmeste nabo og sammen med Stubben utvikle en stimulerende turplass for lek, læring, utforskning og mestring.

På Bamsen opplever barna naturen gjennom utelek i barnehagen og på tur i nærnaturen. I uteleken ønsker vi å gi barna gode opplevelser og erfaringer gjennom å tilby lekemateriell som kan være med å utvide deres lek og aktivitet. Som f. eks bøtter med vann til vannlek, i sandkassen kan gryter og koppestell/dyr/plank og naturmaterialer utvide leken, ved å sette piknikbordene sammen får vi en hinderløype på uteområdet. En vanddam inviterer til hopping, men også til felles lek med små båter, fylle vann i bøtter som fraktes rundt på uteområdet. Når snøen kommer lager vi snømenn, vi maler på snøen, finner frem akebrett og snøskuffer som barna kan måke snø med.

Vi skal gi barna gode opplevelser og erfaringer med å bevege seg ut i skogen, for noen av barna vil det å gå på tur i skogen være mer kjent og for andre er dette kanskje det første møte med skogen og det som finnes på skogbunnen. Det er viktig å gjøre barna trygge ute i naturen, slik at de kan flytte energien sin over på å sanse og utforske. Vi går på korte turer til den nye turplassen vår- barna skal få leke, gjøre seg kjent, utforske og undersøke. Sammen skal vi

utvikle dette stedet til en plass der barna ønsker å være- opplever begeistring, glede og tilhørighet. Vi vil også gå på lengre turer, f. eks til Yggeseth og se på alle gravemaskinene. Langs stien og i skogen finnes det mye spennende og målet med turene er det vi opplever underveis. Småkryp og blomster, pinner og steiner i ulike størrelser og former, blader og kongler- kanskje noen har vært og spist på konglene- hvem kan det være? Det ujevne underlaget byr på motoriske utfordringer, vi støtter og oppmuntrer til mestring. Barna må få god tid og rom til å utforske, sanse, leke, bevege og prøve seg frem. Den lille bekken ved siden av barnehagen krever et stopp, noen ganger er det nesten ikke vann der, og andre ganger er det nok vann til at barna kan sende pinner fra den ene siden av broen til den andre, møter vi på krokodillen som bor under broen? Vi synger om dyr i skogen og om årstider, naturmaterialer kan brukes til å formidle eventyr og til å lage kunst- både i skogen og i formingsaktivitet i barnehagen. Barna skal få oppleve endringene i naturen gjennom årstidene med sansene sine- smake, se, høre, føle og være i den. Vi skal være engasjerte voksne som oppdager og er nysgjerrige med barna, sette ord på og samtale om det vi sammen opplever. Være gode rollemodeller som viser glede og trivsel i utelek og på tur.

Prosjektarbeid i barnehagen

Dette barnehageåret skal pedagogene i barnehagen i gang med kurs i "hvordan drive og lede prosjektarbeid" på egen avdeling. På Bamsen ønsker vi å fokusere på hvordan bruke bildebøker/eventyr/faktabøker som inspirasjon for lekverden på avdelingen/ute i nærmiljøet.

ÅRET PÅ BAMSEN

HØST

Høsten: Tilvenningstid og oppstart av nytt barnehageår. Vi har fokus på god tid og ro i hverdagen, gode rutiner, trygghet. Gjennom lek, inspirerende lekemiljøer og felles opplevelser jobber vi for å bli kjent, skape gode relasjoner, tilhørighet og at alle skal finne sin plass i gruppen/nye roller. Veileder og støtter barnas følelser, egne- og andres grenser. Innhold i samlingsstunder og formingsaktiviteter knyttes til tema, eventyr/bildebøker, årstiden og barnas interesser. Sang, musikk, dans og instrumenter. Barna får blant annet lage høstbilde til galleriet, noe i forbindelse med Forut og brannvernuken.

Høst i skogen: Barna skal få oppleve endringer i naturen fra sommer til høst, endring i temperatur og skiftende vær. Gode opplevelser med og være ute i all slags vær på uteområdet og i nærmaturen. Vi går på turer til den nye turplassen og lar barna få utforske, undersøke og gjøre seg kjent på området.

Faste tradisjoner: Brannvernuke- brannøvelse og brannbamsen Bjørnis. Forut- Sanjana og havet. Baker eplemuffins. Gruppefotografering. BLIME- inkludering. Fellessamling. Foreldresamtaler.

VINTER

Vinter: Tilvenningstid-fokuset fortsetter på god tid og ro, gode rutiner/overganger og trygghet. Lek inne og ute i mindre grupper. Inspirerende lekemiljøer og felles opplevelser for å skape gode relasjoner, tilhørighet, alle finne sin plass og sin rolle i fellesskapet. Veilede og støtte barnas følelser, egne- og andres grenser. Innhold i samlingsstunder og formingsaktiviteter knyttes til tema, eventyr/bildebøker, årstiden og barnas interesser. Sang, musikk, dans og instrumenter. Barna får blant annet lage vinterbilde til galleriet, julegaver og male på snø. Prosjektarbeid. Vi har fokus på en rolig og stemningsfull førjulstid med adventsamlinger, kjente julesanger, julefortellinger, nissestreker, juleverksted og tradisjoner som hører til advent og jul. Vinterbilde til galleriet.

Vinter i skogen: Barna skal få oppleve endringer i naturen fra høst til vinter, endring i temperatur og skiftende vær. Gode opplevelser med og være ute i all slags vær på uteområdet og i nærmaturen. Lek med snø, is og vann. Vi tar frem akebrett og snøskuffer. Akebrett turer til blant annet turplassen.

Faste tradisjoner: Julegrantenning. Nissefest. Lucia. Julelunsj. Bake pepperkakehus og lussekatter. Vinteraktivitetsdag. Karneval. Samefolkets dag- synliggjøres på avdeling.

VÅR

Våren: Selvstendighet og mestring. Inspirerende lekemiljøer og felles opplevelser for gode inkluderende lek- og samspillssituasjoner. Veilede og støtte barnas følelser, egne- og andres grenser. Forberedelser til vårt bidrag til fellessamling. Prosjektarbeid. Påske med tilhørende påskeaktiviteter. Samlingsstunder og formingsaktiviteter knyttes til tema, faktabøker, årstid og barnas interesser. Sang, musikk, dans, drama og instrumenter. Barna får blant annet lage kunst med naturmaterialer i skogen, vår bilde til galleriet. Vi begynner forberedelsene med overgang til ny avdeling og starter samarbeidet om å “bygge bro” til den nye avdelingen.

Vår i skogen: Endringer i naturen fra vinter til vår, lek med fuktig snø og is, søle og vann. Endringer i temperatur og skiftende vær. Gode opplevelser med og være ute i all slags vær på uteområdet og i nærnaturen. Ser etter tidlige vårtegn- naturen våkner til liv, blomster, småkryp og insekter. Fortsetter og utvikle turplassen, lengre turer i skogen. Lek på baksiden av barnehagen med de eldste på avdeling- bli kjent med området på den siden.

Faste tradisjoner: Påskelunsj. Fellessamling. Foreldresamtaler. Blomstenes dag. 17. mai feiring. “Bygge bro”.

SOMMER

Sommer: Selvstendighet og mestring. Inspirerende lekemiljøer for gode inkluderende lek- og samspillssituasjoner. Veileder og støtter barnas følelser, egne- og andres grenser. Tiden vi forbereder avslutning av barnehageåret samtidig som vi forbereder til oppstart av nytt år med ny gruppe. Samarbeidet med å “bygge bro” over til ny avdeling med besøksdager, og besøksdager for nye barn som skal begynne på Bamsen. Samlingsstunder og formingsaktivitet knyttes til årstiden, faktabøker og barnas interesser. Sang, musikk og dans. Barna får lage pynt til sommerfest for barnehagen. Vi forbereder til sommerstenging av avdeling og barnehagen.

Sommer i skogen: Endringer i naturen fra vår til sommer, endringer i temperatur. Vi er mer ute gjennom dagen. Syklene tas frem, lek med vann. Turer til turplassen og lengre turer i skogen. Blomster, insekter og småkryp- faktabøker. Lek på baksiden av barnehagen for de eldste på avdeling.

Faste tradisjoner: Besøksdager- “bygge bro”. Sommerfest for hele barnehagen.

STUBBEN

Barnegruppen

Dette året er det 10 barn på Stubben. Det er 5 barn som er født i 2022 og 5 barn som er født i 2023.

Personalet

Tanya: Pedagogisk leder 100%

Mette: Barneveileder 80%

Anne: Barneveileder 100%

Dagsrytme og ukerytme

07.15-08.00	Levering/Håndvask. Inne lek på tvers av avdelingene
08.00-08.30	Frokost
08.30-09.30	Avslutte frokost/ Fri lek
09.30-11.00	Inne/ utelek, Aktiviteter, Bleieskift, Samlingsstund
11.00-11.30	Lunsj
11.30-14.00	Legging og soving /hvilestund / lek
14.00 – 14.30	Bleieskift og lek
14.30 – 15.00	Frukt fra egen frukt-boks
15.00-16.45	Inne- og utelek/Henting/Avslutte dagen

Ukerytmen og tidspunkter på dagsrytmen er flytende, da vi er opptatt av å legge opp dagene etter aktivitetene som foregår, på den måten tar vi vare på både barnegruppens og det enkelte barns behov.

En vanlig uke på Stubben kan se slik ut:

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
Brødmåltid	Varmlunsj	Varmlunsj	Varmlunsj	Rundstykker
Vi har ulike aktiviteter gjennom uken som varierer ut fra tema. Vi har både inne lek, ute lek, samlingsstunder, tur og vi deler i grupper.				
		Møtedag	Møtedag	

På torsdager er det avdelingsmøte. Ved avdelingsmøter passer Bamsen og Stubben hverandres barn.

Naturen- en arena for lek, læring og mestring

Vi er fortsatt i friluftslivets år, og dermed har vi valgt å fortsette med tema «Naturen- en arena for lek, læring og mestring».

Opplevelser og erfaringer i naturen kan fremme forståelse for naturens egenart og barnas vilje til å verne om naturressursene, bevare biologisk mangfold og bidra til bærekraftig utvikling. Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider.

Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring. Barnehagen skal legge til rette for at barna kan forbli nysgjerrige på naturvitenskapelige fenomener, oppleve tilhørighet til naturen og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper.

(Rammeplan for barnehagen, natur, miljø og teknologi)

Dette året ønsker vi å skape et godt uterom basert på naturen som arena for lek og læring.

Vi ønsker å benytte oss av skogen som er vår nærmeste nabo, og fortsette å skape en stimulerende turplass for lek, utforsking, mestring og læring.

Aldersgruppen på Stubben er i en brytningsfase fra å være fysiske og i mye kroppslig lek, til å gå inn i mer sosial rollelek der lekeferdighetene blir viktig for hvordan leken utvikles. Barna er også i ulike faser i sin lekutvikling – for noen er bevegelse og fysisk utfoldelse hovedaktiviteten, noen leker mest ved siden av, noen er begynt å imitere andres lek og bevegelser og noen deltar i rollelek sammen med andre.

Vi skal observere og lytte til barna når vi er på tur slik at de får være delaktig i utformingen av lekemiljøet, samt vi skal støtte opp om deres lyst til utforsking og mestring.

«Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv

deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen.»
(Rammeplan for barnehager 2017, Barns medvirkning)

MÅL: Gjennom målrettet arbeid med lekemiljøet på tur, vil vi sammen med barna skape felles opplevelser og mestring i samspill med hverandre ut i naturen. Dette vil bidra til å skape positive relasjoner mellom barna i gruppen, og styrke både læring og fellesskap. Vi skal ta i bruk naturen som en arena for lek, læring og mestring!

Vennskap og fellesskap

For barn i barnehagealder handler vennskap først og fremst om å ha noen å leke med.

Barn er forskjellige. Følgelig varierer også deres behov etter alder, modning og personlighet. Vi vil gjøre vårt beste på å møte disse behovene.

Samtidig må barnegruppen sees under ett, der hvert enkelt barn også er en del av et fellesskap slik at demokratiske prosesser også blir og en stor del av hverdagen og hvor trygghet, tilhørighet og et styrket samhold barna imellom kan vokse frem. For at dette skal kunne skje må vi lære å ta hensyn til hverandre, tilpasse oss, sette egne - og respektere andres grense. Vi må bruke det verbale språket og vi må lære oss å gjenkjenne kroppslige følelser og uttrykk.

Lek

Ifølge Rammeplanen skal leken ikke bare ha en sentral plass i barnehagen, men dens egenverdi skal anerkjennes. Det vil si at hverdagen vår må organiseres på en slik måte at samspill og relasjoner oppstår mellom barna, der målet er å ha det gøy sammen. Den første tiden i nytt barnehageår setter vi av tid til å innarbeide gode rutiner med minst mulig overganger. Gode rutiner og et oversiktlig miljø er viktig for at barn skal oppleve forutsigbarhet og gi trygghet, som igjen gjør at barna får overskudd til å være i gode lekerelasjoner. Færre overganger gir barna mulighet til å være i lek over lengre tid.

Fina Lewenhaupt Vilholm har studert barns lek i Danmark, og skriver i sin doktorgrad om viktigheten av å ha en bevissthet rundt organiseringen av dagen for å skape og utvikle god lekekultur i barnehagen. Hun trekker fram tid, rom og medbestemmelse som sentrale element og spesielt viktigheten av uavbrutt leketid. Vi må gi barna tid og rom til å gå inn i lek og utvikle den, de må få være delaktig i utformingen av lekemiljøet og kunne bruke avdelingen i sin lek slik at den tar form. Det betyr ganske enkelt at hvis barna er i en rollelek der handlingen er å dra på butikken, så kan vi utvikle denne leken ved å legge til rette for at de kan ha vesker som de «fyller varer» i fra ett rom til et annet.

I leken skapes det vennskap, samtidig som det oppstår både sosial og språklig samhandling mellom barna. Det skjer mye utvikling og læring gjennom leken, og det oppstår samspillsmønstre i gruppen som vi voksne skal ha bevissthet rundt. Spesielt ved oppstart av nytt barnehageår der «nye» og «gamle» barn møtes, er det viktig at vi voksne er tett på barnas lek. Gjennom å gi felles opplevelser, dele gruppen for å la barna bli kjent med hverandre og bevisste voksne, vil vi fremme et klima der alle barna opplever glede over å være sammen og å bli inkludert. Vår rolle er å være «den

sikre basen» som gir barna støtte til å våge seg ut i lek med hverandre, samtidig som man er «den trygge havnen» som gir trøst og beskyttelse når barna møter motstand. Når barna begynner å bli trygge i relasjonene, kan vi voksne trekke oss litt unna for å gi barna rom til å bygge relasjoner. At vi trekker oss unna, betyr at vi er i nærheten og observerer hva som skjer i samspillet når barna er alene. Vi følger med og kan gå inn som veiledere eller tilføre nye impulser hvis det trengs. Disse samspillsmønstrene skal vi gjennom å være tilstedeværende voksne ha god oversikt over, slik at vi kan vite at alle barna opplever å være i et inkluderende lekemiljø der det skjer positiv utvikling. Her er det viktig med et godt foreldresamarbeid der vi får informasjon om hva barnet forteller hjemme og dere får vite hva vi ser her i barnehagen.

Språk

En god språkutvikling er viktig for barn både på kort og lang sikt. «Barnehagen må sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser. Alle barn må få et rikt og variert språkmiljø i barnehagen (Rammeplan for barnehage s. 29).

Barn uttrykker seg med hele kroppen, gjennom lyder, objekter, gester og grimaser. De skal få utforske og utvikle sin språkforståelse og språkkompetanse gjennom ulike kommunikasjonsformer og bli veiledet til å bruke språket på en god måte. Vi vil anerkjenne dem i å formidle tanker, ønsker, følelser, mening og det som opptar dem. Hvordan og når barna tilegner seg talespråket er varierende og det vil derfor være viktig at personalet bruker språket bevisst i alle dagligdagse situasjoner for å stimulere barna i sin språkutvikling. Det å benevne alt som skjer i det daglige; under måltidene der vi benevner det vi spiser, i lek, i en påkledningssituasjon, eller i møte med barnas følelser- sette ord på de aktuelle følelsene. Det å «bade» barna i språk er med på å utvide deres språkforståelse og ordforråd, og gi dem verktøy til selv å uttrykke sine ønsker, behov, mening og følelser i møte med jevnaldrende og oss voksne på en hensiktsmessig måte.

Prosjektarbeid

I år er vi sammen med 16 andre private barnehager med i et kompetanseutviklingsprogram (REKOMP). Vi på Stubben har valgt å fordype oss i barnehagens språkmiljø som tema for dette prosjektarbeidet. Vi valgte dette som et tema da barna på Stubben er i en alder der det skjer en enorm språkutvikling. Både forståelse og ordforrådet vokser betraktelig i denne aldersgruppen. Vi skal lære å drive et prosjektarbeid i barnehagen med barnehagens språkmiljø som tema!

Selvstendighet

I rammeplanen for barnehager står det blant annet «Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap.» Rammeplan for barnehager. Selvstendig utvikling er å mestre å klare ting selv, og en opplevelse av å mestre hverdagen selv bidrar til et godt selvbilde. Med et godt selvbilde, er dette med på å påvirke

barna i hvordan de møter utfordringer og sosiale situasjoner senere i livet. Derfor er dette en viktig del av utviklingen som vi ønsker å vektlegge gjennom året på Stubben.

Barna på Stubben er i en selvstendighetsfase der de holder på å finne seg selv, og utvikle seg til å bli en egen liten person. «Jeg kan selv». Dette skal vi hjelpe de med gjennom å være rollemodeller og en trygg ramme for barnet. Vi skal anerkjenne om noe er vanskelig, hjelpe med å sette ord på det som skjer, og gjenkjenne følelsene som settes i gang. Vi skal være språkveileder og sette ord på følelsen. Når barnet er klar, skal vi hjelpe med å finne det neste steget. Slik skaper vi gode relasjoner, og hjelper barna med å kunne utvikle god selvtillit, selvilde og en god selvfølelse.

Selvstendighet i hverdagen begynner i det små. Det handler om å være med, rundt og oppi alt som skjer i en hverdag. Barna på Stubben finner koseklut og smokk i kassen selv når det er hviletid, de rydder matboks og flaske etter måltid, de finner selv frem skoene sine på plassen og begynner å kle på seg. Vi hjelper og støtter barnet til å mestre det selv. Vi øver også på at de selv kan rydde og henge på plass klærne sine selv etter at de har kledd av seg. Slik legger vi til rette for selvstendig utvikling på Stubben.

Samarbeid med hjemmet

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling, jfr. Barnehageloven §1. Dette betyr at dere som foreldre og vi i barnehagen har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling, og det er barnets beste som er målet. Dette krever en god dialog mellom hjem og barnehage der begge parter har forståelse og en interesse for hverandres hverdag. Vi skal synliggjøre og informere om barnets hverdag i barnehagen og dere må informere barnehagen om barnets hverdag i hjemmet, slik at vi sammen kan sørge for best mulig trivsel og utvikling. Hvordan barnets morgen har vært vil ofte ha stor innvirkning på hvordan barnet opplever barnehagedagen. En natt med dårlig søvn vil kanskje gjøre at barnet ikke har overskudd til å gå inn i lek og vil da trenge å hvile litt før leken starter. Slike opplysninger gjør at vi voksne kan forstå barnets væremåte i større grad og på den måten kan støtte og hjelpe barnet på best mulig måte.

En stor del av samarbeidet mellom hjem og barnehage handler også om beskjeder som gis ut, og for at vi skal kunne gi enkeltbarn og barnegruppen best mulig hverdag i barnehagen, er vi avhengig av at dere følger opp de beskjedene som gis. Dette kan være beskjeder om å ta med klær, navne de tingene barnet har med og andre ting som påvirker vår hverdag. Dette samarbeidet på individnivå foregår for det meste i bringe- og hentesituasjonen. Observasjoner og vurderinger knyttet til barnets trivsel, utvikling og læring foregår i større grad gjennom planlagte foreldresamtaler som settes opp to ganger i året. Ved oppstart i barnehagen, settes det opp en samtale våren før barnet begynner, både for å gi dere informasjon om barnehagen og tilvenningstiden, men også for at personalet skal bli kjent med barnet og familien.

Foreldresamarbeidet på gruppenivå skjer både gjennom foreldremøter, brukerundersøkelser, foreldreråd og samarbeidsutvalg. Gjennom aktiv deltakelse, har dere som foreldre mulighet til å medvirke i barnehagens innhold og skape et best mulig barnehagemiljø.

Året på Stubben

I uteleken og når vi er på tur i skogen er vi opptatt av at barna skal få sanse, utforske og erfare, og på den måten oppleve de endringene som skjer i naturen når årstidene skifter. Barnas opplevelser er samtaleemne og momenter når vi planlegger ulike aktiviteter sammen med barna. I samlingsstundene forteller vi eventyr, synger sanger og leser bøker. Innholdet er gjerne knyttet opp mot årstiden vi er i, men kan også være ut fra barnas ønsker. Vi legger til rette for at barna skal få prøve ulike formingsaktiviteter med fokus på sansing, utprøving og kreativitet. Det er barnas prosess og opplevelse som står i sentrum og barna skal få delta ut fra eget ønske.

HØST

Høsten er tilvenningstid og oppstart nytt barnehageår. Gjennom lek og ulike aktiviteter i mindre grupper, jobber vi for å skape gode relasjoner i barnegruppen for at barna skal bli kjent med avdelingen og oppleve å være en del av et fellesskap. Vi innarbeider gode rutiner i hverdagen for å skape forutsigbarhet og trygghet. I uteleken er vi sammen med de andre avdelingene slik at alle barna og voksne blir kjent med hverandre. Dette gir trygghet og fremmer tilhørigheten til hele barnehagen.

Faste tradisjoner: Brannvernuke og brannøvelse, Blime, Forut barneaksjon, gruppefotografering og fellessamling

VINTER

Vinteren handler om snø, is og vann. Vi ønsker at barna skal få gode opplevelser med å være ute og gis muligheten til å sanse og utforske gjennom variert lek med både snø, is og vann. Vi legger til rette for en rolig og stemningsfull førjulstid der barna får kjennskap til de ulike tradisjonene som hører til advent og jul.

Faste tradisjoner i adventstiden: Julegrantenning, Adventssamlinger, Nissestreker, Lucia, Nissefest, julelunsj og julegaver. Etter jul deltar vi på vinteraktivitetsdag, fellessamling og karneval.

VÅR

Om **våren** ser vi etter vårtegn, småkryp og insekter. Vi er på lengre turer i nærmiljøet og påsken står for dør med tilhørende påskeaktiviteter. Vi begynner forberedelsene med overgang til ny avdeling og starter samarbeidet om å «bygge bro» til den nye avdelingen.

Faste tradisjoner: Påskeaktiviteter, påskelunsj, fellessamling og blomstens dag.

SOMMER

På **sommeren** er det mye utelek og turer i skogen. Dette er tiden da vi forbereder oss til avslutningen av et barnehageår samtidig med oppstart av nytt år med ny gruppe. Tilvenning til ny avdeling står sentralt, og det foregår besøksdager både for de barna som skal over til Stubben fra Bamsen, men også de som er helt nye i barnehagen.

Faste tradisjoner: Besøksdager og Sommerfest for hele barnehagen.

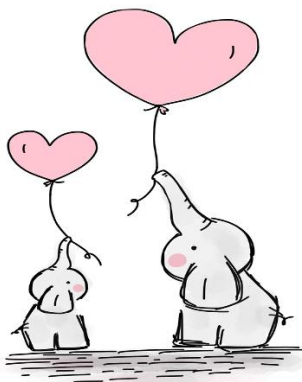
MARKA

Barnegruppen:

Dette barnehageåret er det 23 barn tilknyttet avdeling Marka. Barna er delt inn i to revegrupper, Sølvrever og Rødrever. De ruller på å være i ute i Revehiet to uker av gangen. Sølvrevene består av 13 barn og rødrevene 10.

Personalet:

Britta	Pedagogisk leder 100%
Camilla	Barneveileder 100%
Vegard	Barneveileder/ekstrahjelp (årsengasjement)

Informasjon til foreldre

Vi har laget en årsplan med en hovedoversikt over våre månedlige aktiviteter og det pedagogiske arbeidet på avdelingen.

Ukeplaner med pedagogisk innhold for de ulike periodene, de to ukene de er på Marka, finner dere som vanlig på websiden (Kidplan).

Ukesoppsummering og bilder legges også ut her.

Ukerytme

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
Turdag	Tema/aktiviteter Stjernegruppe for skolestartere 9.30 – 10.15	Tema/aktiviteter Lederteam 09.45 -10.45 Møtedag Marka/Revehiet 13.00-14.00 (vi passer hverandres barn annenhver uke)	Rullerende aktiviteter	Tema/aktiviteter Disco

Dagsrytme

07.15 Barnehagen åpner	08.30-11.30 Lek/Samling/Aktivitet/Tema/Utelek	12.15 Stillestund/Gruppelek	14.30 Fukt
08.00 Frokost	11.30 Lunsj	13.00 Inne/Utelek	16.45 Barnehagen stenger

Innledning

Dette barnehageåret har barnehagen et felles fokus: «lekemiljøet ute og i naturen». Alle avdelinger vil jobbe med dette fokuset gjennom hele året, på ulike måter. Vi på Marka ønsker å skape gode lekemiljøer der barna skal få samarbeide, vise hensyn, inkludere, ta plass, få nye innsikter, være nysgjerrige, medvirke, kunne sette ord på følelser og hendelser, leke på tvers av interesser og skape konstruktive lekerelasjoner og få felles opplevelser. Marka har fått nytt referanseområde som vi vil ta flittig i bruk utover høsten. Vi vil også delta på et arrangement i regi av turistforreningen som heter Turbostråkk.

Lekemiljøene vil nødvendigvis ikke være fine utsmykkede kriker og kroker, men lekemiljøer/aktiviteter/lekegrupper som er tilrettelagt for ulike opplevelser sammen med andre. Voksenrollen vil her være en viktig brikke der vi er en del av leken, enten vi har en aktiv, veiledende eller observerende funksjon. Barnehagens felles fokus vil innlemmes i vårt daglige arbeid, med forskjellige undertemaer måned for måned. Temaene tar utgangspunkt i fagområdene fra «rammeplan for barnehager» (Udir, s. 47-57, 2017), sammen med våre tradisjoner og høytider, brannvernuke og Forut-arbeid (se nærmere info i månedsoversikten). Vi vil jobbe både gruppevis, en til en og samlet med de ulike temaene og samtidig ta med disse temaet inn i daglige situasjoner og samtaler.

Marka består som sagt av to revegrupper som rullerer på å være ute 14 dager av gangen. Begge gruppene har hver sin periode (14 dager) inne på Marka, med samme tema, men vil ha ulike fremgangsmåter og aktiviteter.

I tillegg vil vi jobbe med mangfold, gjensidig respekt og likeverd. Barna får kjennskap til ulike måter å tenke, handle og leve på. Vi vil undre oss over forskjeller og likheter, hva barnets egenverdi er og dets verdi i fellesskapet. Vi vil også snakke om hvordan barna bor (med hvem, hvor, rekkehus, enebolig osv.), øve på å gjenfortelle opplevelser og vi vil snakke om identitet (Udir, s. 9, 2017). Barna vil gjennom dagligdagse situasjoner, i samlinger og smågrupper lære å sette grenser for seg selv og kroppen sin, vise gjensidig respekt ovenfor hverandre, bli trygge på seg selv og sette ord på følelser og hendelser, både i lek og i dagliglivet. Vi vil også bruke et pedagogisk opplegg i forhold til vold og overgrep mot barn, som er utarbeidet av Stine Sofie stiftelsen.

På Marka er det mye selvstendighetstrening. Vi ønsker at barna skal klare mest mulig på egenhånd da barna får kjenne på den gode mestringsfølelsen og få troen på seg selv. Barna kan få til det meste bare de får anledning til å prøve.

Vi vil legge forholdene til rette for at alle barn skal få mulighet til å mestre ut ifra sine egne forutsetninger, ute og inne. Barna kler på seg i små puljer, de må rydde etter seg og sette ting de har holdt på med, på plass. De vil få anledning til både å smøre og skjære sin egen mat, dobesøk og do-trening følges opp og barna oppmuntres til å klare mest mulig selv. Alle skal få mulighet til å mestre det å sette i gang lek, holde på den en stund og avslutte leken, før de starter en ny lek. Dette vil de ha nytte av nå, på skolen og senere i livet.

Månedspanene legges ut på Kidplan, der vi presenterer månedens tema og hvordan vi skal jobbe. Årets månedspan vil være bevegelig. Det vil si at det ikke vil stå hva vi skal gjøre fra dag til dag, som tidligere, men det vil bli utdypet i forhold til temaet vi skal jobbe med de neste ukene/perioden inne på Marka. Dette vil gi mer rom for barnas medvirkning i egen hverdag og skaper rom for mer spontanitet.

Bli en venn

August: Velkommen tilbake til kjente barn. Oppstart etter ferien med tilvenning på ny avdeling for mange barn og til helt ny barnehage for noen. Vi bruker tiden til å bli trygge med omgivelsene, nye barn og voksne, reve-grupper og nye rutiner. Noen har sin første reveperiode og noen starter med skoleforberedende oppgaver i stjernegruppa. Vi vektlegger vennskap og det å bli kjent, for eksempel ved å ta hverandre med i lek og på den måten bidra til å skape gode relasjoner barna imellom. Samtidig vil vi synge kjente og kjære sanger, jobbe med rim og regler som både er en del av barnekulturen laget av voksne for barn og den som barna lager selv gjennom lek, spontane rim, -sang («jeg perler og jeg perler»(...) med melodien til «Fru Bastians vise» fra Kardemommeby). Fagområdet. **Språk tekst og Kommunikasjon**

September: Etter tilvenningsperioden i august fortsetter vi å jobbe med fagområdet **Antall, rom og form**. Vi kommuniserer med hverandre, vi vektlegger kommunikasjon (verbal og kroppslig) i både ute- og inne-lek. Vi vil dele barna inn i mindre grupper for på den måten å være nær i lek og i kommunikasjon med og mellom barna. Barna må også lære seg å sette grenser for seg selv og respektere hverandre og andres grenser. I uke 38 er det nasjonal brannvern uke. I den forbindelse vil vi gjennom september benytte Bjørnis og materiell fra Brannvesenet til arbeid med tema. Vi vil snakke om hvordan man skal forholde seg om det skulle oppstå brann, undre oss sammen om det som måtte dukke opp og vi har brannøvelse der vi er raske og vi går rolig til Marka sitt møtepunkt ved evakuering.

Bli en del av verden

Oktober: Denne måneden vil vi blant annet jobbe ekstra med fagområdet **Kunst, kultur, kreativitet**, samt **Nærmiljø og Samfunn**- hvor kulturelt mangfold og respekt for andre vil være et gjennomgangstema. Vi bruker materiell fra FORUT . Vi har formingsaktiviteter der vi lager produkter som vi «selger» på FORUT dagen (inntektene sendes Forut og går til deres arbeid. Det vil være opp til hver enkelt hva man vil bidra med). Vi skal også snakke om mangfoldet i samfunnet, om omsorg og respekt ovenfor andre mennesker, nære og fjerne, og løfte frem barnas rettigheter som står nedfelt i barnekonvensjonen.

November: Det er nå tid for fagområdet **Språk, tekst og kommunikasjon**. Gjennom eventyr, fortellinger, bilder, konkrete, sanger, rim, regler og spill blir barna kjent med antall, mengde, volum og tallbilder. Vi benytter oss av peketelling og leker oss med ulike former på varierende vis. Den faste TRAS-registreringen (TRAS- tidlig registrering av språkutvikling), som skal foregå av alle barn en gang i halvåret vil også finne sted denne måneden. De siste to ukene i november øver vi på sanger til juletretenningen (fredag den 29 november). Vi starter så smått med juleforberedelser for å skape en hyggelig og rolig førjulstid i barnehagen, i desember.

Bli en del av kulturen

Desember: Vi fortsetter med juleforberedelser. Vi har adventssamlinger hver dag der vi tenner lys, leser adventsvers og henger opp nummererte hjerter i rutet vindu, for å telle frem til eller ned til jul. Vi leser julefortellinger og synger julesanger. Stjernebarna øver og forbereder til Julespill (med utgangspunkt i juleevangeliet) som de fremfører for alle de andre avdelingene rett før jul. Det går under fagområdene **Etikk, religion og filosofi**. Vi har juleverksted der vi baker pepperkaker, lussekatter og lager julegaver. Før Lucia trenes det på sanger og på å gå i Lucia-tog (13 desember – bare sølvrever går i tog). **Kunst, kultur og kreativitet.**

Januar: Vi starter opp det nye året med fokus på **Kropp, bevegelse, mat og helse**. Dagene fylles med fysiske vinteraktiviteter i uteleken, vi benytter enhver anledning til aking, lage snømenn, engler i snøen og skigåing. Barna skal også øve på å sette grenser for seg selv, sin egen kropp, og øve på å respektere andres grenser.

Februar: Vi vil også arrangere en vinteraktivitetsdag med skiaktiviteter/leker på jordet bak barnehagen. I tillegg vil vi ha et karneval og forbereder dette blant annet med å pynte avdelingen i frodige farger, danse, kle oss ut og hører på sambamusikk. Vi snakker også om hvorfor vi feirer fastelavn. Denne måneden er preget av fagområdet **Kunst, kultur og kreativitet**, samt **Nærmiljø og samfunn**.

Bli en del av naturen

Mars: Vi vil lage rom for små eller store prosjekter – utfra barnas interesser – både i mars og april. Vi vil undre oss over hva som skjer i nærmiljøet vårt, på denne årstiden. Vi vil se, oppleve og lære mer om lokale tradisjoner, kulturelt mangfold, ulike familieformer og levesett. Dette inngår i fagområdet **Nærmiljø og samfunn**. Det er nå duket for en ny runde med TRAS-registrering for å se barnas utvikling siden november (TRAS- tidlig registrering av språkutvikling). Vi lærer om påskehøytiden, har formingsaktiviteter med påsketema, synger sanger og leser eventyr og fortellinger om påsken-**Etikk, religion og filosofi**.

April: Vi fortsetter vider med prosjektet fra mars. Tar et dypere dykk i temaet gjennom bruk av bøker, digitale verktøy og om mulig fysiske undersøkelser-fagområdet **Nærmiljø og samfunn** og tar samtidig med oss dette med både det å følge- samt å respektere andres regler og kroppslige grenser slik at vi igjen vil fokusere mer på **kropp, og helse**. I barnehagen markerer vi og lærer om forskjellige høytider og levesett. Vi vil også legge til rette for formingsaktiviteter rundt Eid, som markerer avslutningen på en måneds faste, innen religionen, Islam (Rammeplan for barnehagen, 2017:56). Våren i skogen er også i fokus og vi er mere ute om dagene. Vi fortsetter med å benytte oss av nærmiljøet, aktivt.

Mai: De første to ukene fokuserer vi på **Nærmiljø og Samfunn** i forbindelse med Norges nasjonaldag. Vi snakker om nasjonaldagsfeiring, synger 17 maisanger, snakker om fellesskap og mangfold i samfunnet, at alle kan være den en ønsker og elske den man vil- **Etikk, religion og filosofi**. Det blir Blomstens dag i barnehagen, da tar alle barn med en sommerblomst hjemmefra og planter den i bedd og potter for å pynte opp på uteområdet. Vi er med på «vår-Rusken» og rydde søppel i nærområdet og gjøre barna oppmerksomme på konsekvensene av forsøpling- **Natur, miljø og teknikk**. Vi forbereder Sølvrevne på overgang til SFO og skolestart gjennom samtaler, regelleker, ta imot og utføre beskjeder og intensiverer selvstendighetstrening. Det blir besøk av overflyttingsbarn fra Stubben for de barna som skal begynne på Marka til høsten. Dette for at Stubbenbarna skal bli kjent med nye omgivelser, barn og voksne, og for en lettere overgang til ny avdeling.

Være en venn

Juni: Vi øver sanger og lager pynt til sommerfesten i barnehagen. Vi er mye ute i barnehagen, skogen og bruker fotballbanen til regelleker og ballspill- **Antall rom form.** Vi «bygger bro» mellom avdelingene med tilvenning av barna som skal begynne på Marka til høsten. Helt nye barn kommer på besøksdager for å vennet til avdelingen og bli kjent med både barn og voksne- **Kommunikasjon, språk og tekst.**

Juli: Sommer aktiviteter ute og inne. Fagområdet vi vil holde oss mye til denne måneden blir derfor delt opp til **Natur og nærmiljø.** Vi rydder og vasker avdelingen og forbereder oss til nytt barnehageår! Vi er mye sammen på tvers av avdelingene. Barnehagen er stengt de tre siste ukene i juli.

August: «Ringene er sluttet». Noen barn begynner på SFO, og kommer derfor ikke tilbake til barnehagen. Vi får inn flere barn på Marka. Derfor vil vi ønske et varmt velkommen til både kjente og nye barn med foreldre til avdeling Marka! Det er viktig at vi legger oss på minnet at oppstarten blir en tilvenningsperiode både for de barna som gikk på Marka før sommerferien, så vel som de som skal ha sin første dag på Marka nå i august. Vi er igjen en ny gruppe barn og voksne som skal bli kjent med hverandre. Barn blir ofte kjent med hverandre gjennom den fysiske, kroppslige og late som leken og berører dermed fagområdet **Kropp, bevegelse og helse.** Vi bruker denne tiden til å bli trygge med omgivelsene, nye barn og voksne, reve-grupper og nye rutiner. Vi setter igjen søkelyset på lek, og det å skape gode relasjoner mellom barna, - mellom voksen – barn og omvendt. **Kommunikasjon, språk og teks.**

REVEHIET

Revehiet er barnehagens utegruppe. Vi har base på fellesrommet, med egen inngang og garderobe, og holder til i et lite skogsområde på toppen av boligfeltet. På området i Revehiet har vi lavvo med vedovn, bål plass, gapahuker med ved og utstyr, samt utedo.

Dere er velkomne til å benytte uteområdet i Revehiet på ettermiddager og i helger.

Reveruppene

Vi har to rullerende revegrupper, Sølvrever og Rødrever.

Sølvrevene består av 13 barn, 3 gutter og 10 jenter, født i 2020. Alle barna i gruppa kjenner hverandre, de voksne, området i Revehiet, regler og rutiner.

Rødrevene består av 10 barn, 3 jenter og 7 gutter, født i 2021. 4 av barna har gått ett år på Marka, 5 barn har byttet avdeling fra Stubben og ett barn begynte i barnehagen i høst. Alle barna er nye rever som skal bli kjent med de andre i gruppa, de voksne, området i Revehiet, regler og rutiner.

For nye barn (og foreldrene) og for barn som bytter avdeling, og i tillegg blir rever, kan den første tiden oppleves litt uoversiktlig. Vår erfaring er at barna er flinke til å tilpasse seg og at de ganske raskt kommer inn i de nye rutinene. I begynnelsen legger vi mest vekt på å bli kjent med ny avd. og reveområdet, nye regler og å skape gode rutiner. Det viktigste er å dekke barnas behov for omsorg, mat og drikke, bleieskift/dobesøk og hvile. Vi tilpasser dagene i forhold til hva de mestrer og orker dvs. skaper best mulige dager. Som foreldre vil dere oppleve at mye frisk luft og fysisk aktivitet, kan føre til barn som er mer slitne og har større behov for hvile og søvn.

Personalet i Revehiet.

Aimy Eileen Opsal 100% stilling som barneveileder.

Sissel Berg Fredriksen 100% stilling som pedagogisk leder.

Begge har jobbet mange år i barnehagen og mange år sammen i Revehiet.

I tillegg til det faste personalet vil:

Vegard How være ekstra ressurs, tilknyttet Rødrevgruppa i 80 – 100% stilling,

May Lill spesialpedagog, være i barnehagen to ganger i uka.

Marka og Revehiet samarbeider, og dette året vil personalet ha en firedelt vaktturnus. Det betyr at en avdeling har tidligvakt som åpner begge avdelinger. Neste voksne på den andre avdelingen kommer før frokost (kl. 07.45.) Det vil være personal på begge avdelinger til 16.15. På slutten av dagen samarbeider avdelingene igjen og det er en voksen til barnehagen stenger 16.45.

Ved sykdom vil det være et tettere samarbeid og det kan hende at revene ikke får gått til Revehiet som planlagt.

Britta og Sissel deler på foreldresamtaler og oppfølging av barna.

Ukerytme

mandag	tirsdag	onsdag	Torsdag	fredag
Opp til Revehiet	Opp til Revehiet	Møtedag, vi er i barnehagen. Stjernegruppe Avd.møte annen hver uke, samarbeider med Marka. Ledermøte	Opp til Revehiet	Opp til Revehiet for Sølvreve. Rødrene er i barnehagen (dette endres på våren).
Brød og pålegg	Varm lunsj	Varm lunsj i barnehagen.	Varm lunsj	Brød og pålegg

Siste fredag i perioden ber vi dere tømme garderoben for skiftetøy – kurver, klær og utstyr. Det fungerer best når dette skjer på fredag ettermiddag og ny gruppe flytter inn mandag morgen. Da vet vi at garderoben er helt tømt og unngår at klær og utstyr blir forvekslet i og med at to barn deler en garderobeplass i revegarderoben. Vi benytter tom garderobe til en rask vask av hyllene,

Vi forstår at tømning av garderobeplasser og garderobebytte av og til kan skape utfordringer for noen.

Dagsrytme

- 07.15. Barnehagen åpner (Marka og Revehiet samarbeider, og det er en voksen frem til 07.45. (Pass på at du er i kontakt med den voksne ved levering slik at barnet blir møtt og registrert.)
- 08.00. Frokost på fellesrommet for revene.
- 09.15. ca. Påkledning.
Vi går til Revehiet.
Lek og aktivitet i Revehiet.
- 11.30. Lunsj
Lek og aktivitet.
- 14.00. ca. Retur til barnehagen (for Rødrevne skjer returen tidligere i høst - og vinterhalvåret).
Hvilestund
Frukt
Lek inne eller ute.
- 16.15. Marka og Revehiet samarbeider, og en voksen er igjen til barnehagen stenger.
- 16.45. Alle barna er hentet, leker og rom er ryddet, barnehagen stenges og de voksne går hjem.

Prosjektarbeid i barnehagen

Vi er en av 16 private barnehager i Asker som denne høsten, i regi av PBL lokallag, skal i gang med prosjektarbeid på egen avdeling. Vi vil få veiledning i hvordan drive et prosjekt.

Revehiet har sett at det er et økt behov for at også vi i utegruppa legger mer vekt på rim, regler og sanger. Vårt prosjekt vil dermed gå ut på hvordan innlemme rim, regler og sanger på en naturlig måte i vår utegruppe - hverdag.

Revehiet som lekeplass

Revehiet har et uteområde som ligger en halv kilometer fra barnehagen. For å komme dit følger vi fortauet oppover, tar «snarveien» over jordene om høsten eller går på ski når det er vinter og løyper på jordet.

De første periodene i Revehiet om høsten, snakker vi mye om «det usynlige gjerdet» (hvor grensen går rundt området vårt). I

Revehiet rører vi ikke soppen vi finner, det er kun ekorn, mus og mark som spiser nøttene i skogen og ingen rører giftige planter og bær (bl.a. liljekonvall, kantkonvall). Dette er viktige regler barna må kjenne til når vi er sammen i Revehiet. Vi tar en oppfriskning av reglene hver høst selv om det er gammelt nytt for de som har vært rever tidligere.

I Revehiet har barna et stort område å boltre seg på innenfor «det usynlige gjerdet». Det er nok plass til alle, det er rom for de store, grovmotoriske bevegelsene og de høye lydene. Nok rom bidrar til færre konflikter. Barna får bruke energien på en positiv måte, de erfarer omgivelsene og hver enkelt lærer om egen mestring i risikofylt lek. De får andre erfaringer enn de gjør i lekeapparatene i barnehagen. De kan løpe over fjellknauser, klatre i trær, balansere over stokker, hoppe fra steiner og bevege seg i ulendt terreng hvor underlaget endrer seg etter årstiden. Barna erfarer for eksempel at fjellet er glattere en regnværsdag enn når det er tørt og sola skinner (jfr. Rammeplan for barnehager, Barnehagens fagområder, pkt. Natur, miljø og teknologi s.52 og pkt. Kropp, bevegelse mat og helse s.49)

I skogen bruker barna sansene på en annen måte. Det er fredelig, færre lyder og inntrykk gjør det lettere for barna å «lande» i en lek uten forstyrrelser. Skogen og naturmateriale gir næring til kreativitet og fantasi. Alt kan bli til «på lat». Det foregår til enhver tid lek rundt vanddammer, i hytter, under busker eller oppe i trær.

Vi har færre leker i Revehiet, men bøtter, spader, småbiler og vannrenner brukes ofte i lek rundt vanddammene. Verktøy, «vedklyver», tau og kniv brukes sammen med de voksne, utfra barnas alder og modning. Hengekøyer, insektglass, sommerfuglhover og faktabøker brukes i sommerhalvåret mens rumpeakebrett og skyfler tas frem når det er snø.

Ute i Revehiet bruker vi faktabøker for ny kunnskap, vi googler på mobilen for å lære mer, tilbake i barnehagen bruker vi IPAD og pc.

Vi bruker foto for dokumentasjon, samtaler og gjenfortelling rundt bilder og tema.

Naturen - en arena for lek, læring og mestring

Vi ønsker fortsatt å legge vekt på friluftsliv utenfor barnehagens gjerdet. Når alt er ved det normale, bruker vi Revehiet som planlagt. Når uforutsette ting skjer som gjør at vi må tilbringe dagen eller en periode i barnehagen, vil vi være flittig brukere av nærskogen.

Like utenfor gjerdet, over bekken og et lite stykke til venstre bortover stien, ligger det nye området som er gjort lettere tilgjengelig av foreldre på dugnad. Vi har allerede gjort oss litt kjent på området, hengt opp hengekøyer, balansert på stokker, lekt i bekken osv. Vi har ennå ikke tent bål på plassen, men det planlegger vi å gjøre etter hvert når det er tillatt.

I tillegg til dette området av nærskogen, vil vi bruke deler av jordet når det er tilgjengelig, andre områder i skogen, turstier og skiløypene på jordet når snøen kommer.

I vår barnehage er vi så heldige som har naturen rett utenfor gjerdet. Der kan vi gå på oppdagelsesferd, lage hinderløype, leke med pinner, kongler og steiner, plukke blomster, gå på insektjakt, utforske og være kreative i et sosialt samspill med barn og voksne. Nysgjerrighet og undring fletter lek og læring sammen på en naturlig måte. Mye av læringen skjer «her og nå», i det barn og voksne utforsker og undrer seg sammen (jfr. Rammeplan for barnehager. Barnehagen skal fremme læring s.22)

Friluftslivets år 2025 gjelder helt fram til nyttår og deres mål er «at vi sammen skal skape begeistring for et naturvennlig friluftsliv, og senke terskelen for å delta Det handler om nære, enkle og hverdagslige møter med naturen.» (jfr. Natur og friluftsliv i barnehagen, en veileder fra org. Norsk Friluftsliv)

Forskning viser at det å være ute i naturen har en positiv effekt på kognitiv utvikling, oppmerksomhet, konsentrasjon og den psykiske helsen vår. Det reduserer stress og kan føre til bedre livsmestring senere i livet (jfr. Jannicke Høyem og Vidar Ulset, forskere ved Norges idrettshøgskole som blant annet har fulgt barn fra barnehagealder til andre klasse og som tenåringer).

Året i Revehiet

Høsthalvåret.

August: Tilvenning av ny Rødrevgruppe. Barna skal bli kjent med hverandre, de voksne, fellesrommet, området i Revehiet, regler og rutiner, dvs etablerer gode dager med alt som er nytt. Sølvrevene kommer inn i gamle rutiner etter ferien. Oppstart av Stjernegruppe for skolestartere, dvs de eldste barna (Sølvrevene).	September: Fortsette innarbeiding av gode rutiner som skaper best mulige dager. Naturen i endring. Vi ser etter og prater om de første høsttegn i skogen. Høstens frukt og grønnsaker. Sølvrevene kutter grønnsaker til eplemos og suppe – lapskaus. Vennskap, inkludering og blimE – dans. Brannvernuke uke 38 med brannøvelse, vi prater om brannvern, leker «brannmann» og danser brannbamsen Bjørnis – danser. Turbotråkk (natursti med poster fra Turistforeningen og Barnas turlag med maskoten Turbo).
Oktober: Årets FORUT barneaksjon handler om «Sanjana og havet». Sanjana er en 4 år gammel jente fra Sri Lanka. Vi får et innblikk i hennes hverdag, mammaens butikk og det fantastiske havet. Gjennom kosedyret skilpadden Palaiya, lærer vi om hvorfor plast i havet er et problem for naturen, dyr og mennesker. Formingsaktivitet hvor barna lager en ting som selges på FORUT – dagen. Høst i skogen. Vi ser på endringer i naturen. TRAS – registrering før foreldresamtaler. I begynnelsen av måneden får vi besøk av 1.klasse, dvs barna som gikk i barnehagen og som begynte på skolen i høst.	November: Høst i skogen, endringer i naturen, kjøligere temperaturer. Øve på innhold til fellessamling v/Rødrevene. Foreldresamtaler. Starte forberedelser til jul i slutten av måneden med formingsaktiviteter, baking, øve på julesanger og juletretenning ute i barnehagen.
Desember: Førjulstid med adventstund hvor vi tenner lys, trekker nellikspiker og teller ned til julaften. Vi har juleverksted i små grupper, baker pepperkaker og lussekatter, synger julesanger, leser julebøker,	nissefest med grøt og gang rundt juletreet, Lucia – feiring, julespill og julelunsj. Vi ønsker alle en riktig god jul og ett godt nytt år!

Vårhalvåret

Januar: Vinter i skogen med kjølig temperatur. Dersom snøen er kommet blir det aking og lek i snøen. Vi går på ski dersom det er løyper på jorden. Fryse vann til is. Lage små islykter og skulpturer, bruke naturmateriale. Stjernebarna (Sølvrevne) deltar på skiskole på Eidsletta, i regi av Skiforeningen. 	Februar: Aktiviteter og lek i snøen. Skiturer dersom det er skispor på jorden. Ski – og aktivitetsdag sammen med Marka. Skiskole for Stjernebarna (Sølvrevne). Forberedelser til og feiring av karneval med pynt og pinjata. Markere Fastelavn.
Mars: Ski – og snøaktiviteter er på hell. Vi ser etter de første vårtegn i skogen. Lek i fuktig snø og vann. Påske med formingsaktiviteter og påskelunsj.	April: Vår i skogen. Vi ser etter blomster, planter, insekter, fugler i fuglekassene dvs alt som våkner til liv. Vi sår frø.
Mai: Vi forbereder feiring av nasjonaldagen, snakker om bakgrunn for feiring, fargene i flagget og prøve – går i et lite tog. Blomstens dag hvor alle barna tar med seg en sommerblomst og bidrar til et koselig utemiljø. Vårblomster i skogen. På jakt etter insekter og småkryp. Vedlikehold av bygg i Revehiet. 	Juni: Sommer i skogen med blomster og insekter. Bruke hengekøyer. Vi får besøk av barn fra Stubben. Besøksdag på skolen for Stjernebarna (Sølvrevne). Avslutning for Stjernebarna. Forberede til sommerfest. Vedlikehold av hytter og gapahuker. Vask av leker. Vi stenger Revehiet for sommeren og frakter utstyr tilbake til barnehagen.
Juli: Avdelingene samarbeider siste uke før ferien. Barnehagen er stengt i uke 29 – 31.	Vi ønsker alle en riktig god sommer!

Stjernegruppa

«De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon til å begynne på skolen.» (Rammeplan for barnehagen s.33.-34)

Stjernegruppa har som mål å gi de eldste barna i barnehagen en myk overgang til skole og SFO gjennom pedagogisk innhold og arbeidsmåter. Stjernegruppa møtes fast en gang i uka, og ledes av Aimy og Sissel eller Britta og Camilla (avhenger av om de er i Revehiet eller på Marka). Stjernegruppa gjennomføres inne- eller utendørs, alt ettersom hva vi holder på med.

Barna vil gjennom lek, aktiviteter, materialer, oppgaver, bøker og sanger bli kjent med noe av det de vil møte på skolen og i SFO. Stjernegruppetiden er en liten del av hverdagen. Det aller viktigste for barna er fremdeles å leke i sosialt samspill med andre. I den frie leken og i veiledet lek og aktiviteter hvor vi har fokus på sosial kompetanse, selvregulering, språk og matematikk vil de kunne oppleve glede, mestring og læring. (jfr. boka Lekbasert læring)

Vi har fokus på konsentrasjon dvs. sitte rolig og følge med, være stille, lytte, rekke opp hånda når man ønsker å svare og å gi hverandre arbeidsro. Barna øver på å presentere seg med fornavn og etternavn, ta imot felles beskjeder og utføre oppgaver så selvstendig som mulig. De øver på å bruke saks, ha riktig blyantgrep, bli kjent med ordbildet av eget navn og etter hvert å skrive navnet sitt.

«BYGGE BRO» er et prosjekt i Asker kommune som skal støtte barnehager og skoler i arbeidet med overganger.

Målet er å ha en felles standard for alle Askers barnehager og skoler som ivaretar sammenheng, kontinuitet og trygghet. Samtidig skal standarden sørge for et likeverdig tilbud og en bedre tilrettelegging for alle skolestartere. I løpet av året skal det foregå et visst antall møter mellom skolen (Arnestad for vår del) og barnehagene i skolekretsen for å få til en felles forståelse og et godt samarbeid rundt overgangen. I et av møtene vil det bl.a. avtales bok, sang eller leker som barna vil introduseres for i barnehagen og senere møte i skolen.

I foreldresamtalene på våren vil Britta og Sissel, i samarbeid med foreldrene, fylle ut skjema med informasjon om barna – som videreføres til skolen. Barna skal også få uttale seg om sine tanker om det å begynne på skolen. Barnehagen må ha foreldrenes samtykke til informasjon som sendes skolen.

I tillegg til skolebesøket i juni vil ansatte fra skole og SFO besøke barnehagen. Foreldre og skolestartere vil også få invitasjon til «Klubb – dag», en ettermiddag på skolen hvor barn, foreldre og ansatte i skole/SFO har en hyggelig, uformell, sosial sammenkomst.

Tema vi er innom i løpet av høsten:	I løpet av vårhalvåret blir det følgende tema:
Vennskap Tegne seg selv BLIME, hvordan være en god venn Natur Kjenne igjen ordbildet av eget navn Brannvern m/brannbamsen Bjørnis Kroppen min, vold og overgrep (Stine Sofie Stiftelsen) FORUTs barneaksjon Former, mengde, tallene 1-10 Lucia, julespill Kirkebesøk	Skiskole Introduksjon av bokstaver m/språklyder Skrive navnet sitt Rim og regler Påskeaktivitet Trafikksikkerhet Regel – leker «Hvordan begynner man på skolen?» (bok av Anna Fiske) Overnatting Skolebesøk Avslutning for Stjernebarna